КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра освітньої політики

Програма підвищення кваліфікації керівників (директорів, заступників директорів) закладів дошкільної освіти

«СТРАТЕГІЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована

до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики

(протокол №5 від 18.05.2026 р.)

Завідувачка кафедри Галина ЛОЇК

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол №4 від 04.06.2026р.)

Голова науково-методичної ради Павло ХОБЗЕЙ

Розробники: Лоїк Г. Б., завідувачка КОП, кандидат педагогічних наук, Банах О.В., старший викладач кафедри педагогіки, Козлова Л.Г., старша викладачка кафедри освітньої політики, Тодчук Н., кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогіки.

Напрям підвищення кваліфікації: підвищення кваліфікації керівників закладів дошкільної освіти, що забезпечують стратегічний розвиток закладу дошкільної освіти та моніторинг базових чинників якості освіти.

Розроблено на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти». *Наказ МОН № 1068 від 29.11.2022 року*
Термін дії програми: з 01.07.2026 р. до 01.07.2031 р.

Рецензент: Зеленко Л.В., завідувачка кабінету розвитку освіти КЗ ЛОР ЛОІППО.

Шиян О.І., професорка кафедри освітньої політики КЗ ЛОР ЛОІППО, доктор наук з державного управління, професор.

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: Актуальність цієї програми підвищення кваліфікації зумовлена глибокими трансформаційними процесами у сфері дошкільної освіти України, посиленням вимог до управлінської компетентності керівників та необхідністю впровадження сучасних андрагогічних підходів. Програма виступає цілісним науково-методичним інструментарієм для розвитку професійного рівня керівників ЗДО. Її створення продиктоване потребою оперативно реагувати на сучасні вимоги до організації якісного освітнього процесу, розбудови внутрішньої демократичної культури закладу та системного супроводу безперервного професійного розвитку команди.

Цільова група: керівники (директори, заступники директорів) закладів дошкільної освіти.

Обсяг (тривалість): 30 годин.

Особливості реалізації програми: немає.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (очно-дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: підвищення якості дошкільної освіти шляхом поглиблення професійного рівня керівників ЗДО, вдосконалення їхніх управлінських, психолого-фасилітативних та комунікативних компетентностей, формування навичок стратегічного планування розвитку колективу, а також розбудови внутрішньої демократичної культури закладу в умовах сучасних трансформацій.

Завдання підвищення кваліфікації:

- забезпечити знання і розуміння всіх компонентів організації освітнього процесу у ЗДО.
- навчити успішній комунікативній взаємодії та професійному супроводу педагогів.
- сформувати вміння аналізувати та оцінювати рівень професійної майстерності кадрів і визначати потребу у підвищенні кваліфікації.
- сформувати у команди запит на постійне самонавчання та самоосвіту.
- сприяти розбудові демократичної культури закладу дошкільної освіти.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- управлінська компетентність
- організаційна компетентність
- лідерська компетентність
- інформаційно-комунікаційна;
- оцінювально-аналітична
- етична
- комунікативна

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

- знає і застосовує нормативно-правові вимоги професійних стандартів та процедур оцінювання кадрів;
- моделює траєкторії індивідуального розвитку педагогів на засадах андрагогіки;
- формує стійкі педагогічні команди та розбудовувати демократичну культуру закладу.

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності, прозорості та відповідності очікуваним результатам навчання. Результати навчання оцінюються за 50-бальною системою. Підсумкове тестування (25 запитань) – 50 балів (правильна відповідь – 2 бали).

У випадку, якщо пропущено понад 50% навчального часу, передбаченого програмою підвищення кваліфікації, документ про підвищення кваліфікації не видається.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, вартість згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 4-х модулів та 10-ти взаємопов'язаних тем. Після опрацювання двох модулів передбачено виконання практичних робіт. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 20 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники 100 балів. Прохідний бал – 70. Учасники, які успішно пройшли навчання, виконали практичну роботу та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 год, з них 8 год – лекційні заняття, 16 год – практична робота, 5 год – самостійна робота, 1 год – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	**Лекції**	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**	**Контрольні заходи**	**Усього**
Організаційно-мотиваційне заняття		2			**2**
МОДУЛЬ 1. Формування компетентностей педагога ЗДО	**2**	**2**	**2**		**6**
Тема 1.1. Активізація педагогічного процесу дошкільного закладу через самоосвіту педагогів	2		2		4
Тема 1.2. Інтерактивні форми роботи як метод підвищення професійного рівня педагогів та мотивації до самоосвітньої діяльності		2			2
МОДУЛЬ 2. Вибір стратегії професійного розвитку педагогів ЗДО	**2**	**4**	**2**		**8**
Тема 2.1. Основи андрагогіки. Навчання упродовж життя	2				2
Тема 2.2. Вибір стратегії професійного розвитку в контексті особистісної парадигми		2			2
Тема 2.3. Практичні інструменти самоосвіти		2	2		4
МОДУЛЬ 3. Створення і розвиток педагогічних команд. Роль у команді як складова професійного розвитку	**2**	**4**	**1**		**7**
Тема 3.1. Закономірності створення колективу однодумців	2				2
Тема 3.2. Методика згуртування працівників ЗДО в колектив		4	1		5
МОДУЛЬ 4. Атестація керівних кадрів та інших педагогічних працівників закладів освіти. Сертифікація	**2**	**4**			**6**
Тема 4.1. Система роботи закладів	2				2

освіти з проведення атестації педагогів. Норми Положення про атестацію педагогічних працівників					
Тема 4.2. Роль керівника закладу освіти, заступника керівника, вихователя методиста в проведенні атестації		4			4
Підсумкове тестування				1	1
УСЬОГО	**8**	**16**	**5**	**1**	**30**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Формування компетентностей педагога ЗДО (на основі Професійних стандартів)

Тема 1.1. Активізація педагогічного процесу дошкільного закладу через самоосвіту педагогів

Ознайомлення з новими Професійними стандартами Директора(керівника) ЗДО. Посадові інструкції та нормативна база. Визначення індивідуальних траєкторій професійного розвитку через самоосвіту як інструмента активізації внутрішнього потенціалу закладу.

Тема 1.2. Інтерактивні форми роботи як метод підвищення професійного рівня педагогів та мотивації до самоосвітньої діяльності

Огляд сучасних форматів групової взаємодії. Методики проведення внутрішніх тренінгів, практикумів та інтервізій у дитячому садку. Мотиваційні чинники залучення дорослих до постійного оновлення знань.

МОДУЛЬ 2. Вибір стратегії професійного розвитку педагогів ЗДО

Тема 2.1. Основи андрагогіки. Навчання упродовж життя

Ключові принципи навчання дорослих (андрагогіка). Психологічні та фізіологічні передумови ефективного засвоєння інформації у зрілому віці. Нейропластичність людського мозку та подолання когнітивного опору змінам.

Тема 2.2. Вибір стратегії професійного розвитку в контексті особистісної парадигми

Теорія множинного інтелекту Говарда Гарднера: прояви емоційного та академічного інтелекту в професійній діяльності. Досягнення гармонійності життєвих сфер керівника та вихователя. Визначення індивідуальних способів сприйняття інформації та провідних типів мислення. Рольова самоідентифікація в колективі та добір ефективних методів корпоративного навчання.

Тема 2.3. Практичні інструменти самоосвіти

Способи обробки великих обсягів інформації: як запам’ятовувати багато і надовго. Корисні мнемотехніки для щоденного використання. Технологія створення ефективних опорних конспектів та візуальних асоціативних карт (mind maps) для систематизації знань.

МОДУЛЬ 3. Створення і розвиток педагогічних команд. Роль у команді як складова професійного розвитку

Тема 3.1. Закономірності створення колективу однодумців

Специфіка педагогічних колективів у сфері дошкільної освіти. Етапи формування та динаміка розвитку команди. Моделі розподілу та вибору командних ролей.

Тема 3.2. Методика згуртування працівників ЗДО в колектив

Духовно-моральні засади формування позитивного психологічного клімату в ЗДО. Роль директора як лідера та фасилітатора команди. Головні атрибути команди однодумців. Природа конфліктів у педколективі та практичні стратегії виходу з них. Наставництво та інтервізія як інструменти успішної адаптації нових кадрів.

Тема 3.3. Взаємозалежність професійного розвитку педагогів та культури закладу

Поняття внутрішньої культури закладу та методи її плекання. Розподіл функцій директора та вихователя-методиста у розвитку середовища. Ознаки та критерії демократичного освітнього простору в дошкіллі. Трансформація спільних цінностей та засад національно-патріотичного виховання у щоденні ставлення і практику колективу.

МОДУЛЬ 4. Атестація керівних кадрів та інших педагогічних працівників закладів освіти. Сертифікація

Тема 4.1. Система роботи закладів освіти з проведення атестації педагогів. Норми Положення про атестацію педагогічних працівників

Нормативно-правова база: розбір норм чинного Положення про атестацію педагогічних працівників. Процедура та терміни проведення сертифікації вихователів ЗДО як альтернативного чинника професійного зростання.

Тема 4.2. Роль керівника закладу освіти, вихователя-методиста в проведенні атестації

Повноваження та межі відповідальності керівника ЗДО й атестаційної комісії І рівня. Документальний супровід та дотримання процедурних строків. Оцінювання компетентностей вихователів з метою стимулювання їх подальшого кар'єрного та кваліфікаційного зростання.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Створення асоціативної карти (Mind Map) на тему: «Стратегія професійного розвитку педагогів ЗДО №…» (індивідуальний проєкт керівника закладу).
2. Моделювання та розв’язання 2–3-х проблемних чи конфліктних ситуацій, що виникають під час підготовки або проведення атестації педагогічних працівників у закладі.
3. Кейс-завдання: Вирішення «нестандартних» правових ситуацій в атестаційній практиці керівників закладів та методистів.
4. Участь у панельній онлайн-дискусії / форумі на платформі: «Чи відповідає атестація педагогічних працівників вимогам сьогодення? Атестація чи сертифікація?».

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Порівняльний аналіз вимог Професійних стандартів вихователя ЗДО та керівика ЗДО: спільні та відмінні зони компетентностей.
2. Вивчення зарубіжного досвіду реалізації принципів андрагогіки при підвищенні кваліфікації педагогів раннього дитинства.
3. Інструменти діагностики психологічного клімату в малих та великих колективах ЗДО.
4. Алгоритм дій керівника у разі незгоди працівника з рішенням атестаційної комісії І рівня.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Україна. Закон. Про освіту : Закон України від 05 верес. 2017 р. № 2145-VIII / Верховноі Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 38–39. ст. 380. (із змінами та доповн.).
2. Україна. Закон. Про дошкільну освіту : Закон України від 01.01. 2005 р. № 2628-III / Верховноі Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 06.06.2024. № 49. ст. 259. (із змінами та доповн.).
3. Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників : Наказ Міністерства освіти і науки України від 09 верес. 2022 р. № 805. (зі змінами і доповненнями) *Офіційний вісник України*. 2022. № 80. ст. 4843.
4. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 28.09. 2021 р. № 620-21.
5. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 19.10. 2021 р. № 755-21.

Основна література

1. Гарднер Г. Структура розуму: теорія множинного інтелекту / пер. з англ. О. Любенко. Київ : Наш Формат, 2020. 416 с.
2. Козлова Л. М., Матяшук В. В. Професійне зростання вихователя ЗДО в координатах особистісної парадигми: теорія і практика. Київ : Педагогічна думка, 2022. 120 с.
3. Огнев'юк В. О., Сисоєва С. О. Освітологія: підготовка організаторів освіти. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2019. 280 с.
4. Професійний розвиток педагога закладу дошкільної освіти в умовах сучасних трансформацій : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Н. В. Гавриш. Харків : Основа, 2021. 160 с.

Додаткова література

1. Бузан Т. *Мапи мислення. Інструмент для мислення, що змінить ваше життя* / пер. з англ. Ю. Смирнової. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2022. 224 с.
2. Карамушка Л. М. *Психологія управління закладами середньої та дошкільної освіти: інноваційні технології і команди*. Київ : Науковий світ, 2020. 204 с.
3. Коструба Н. С. *Психологічний клімат та методи згуртування педагогічних колективів у дошкіллі*. Рівне : Волинські обереги, 2023. 112 с.
4. Чепіль М. М. *Педагогічна фасилітація та інститут наставництва в системі неперервної освіти*. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2021. 136 с.